

INFORMACJA DO PKT 11

w sprawie: dodania do treści Statutu zagadnienia prowadzenia przez naszą Spółdzielnię działalności w zakresie Obywatelskich Społeczności Energetycznych, w oparciu o znowelizowaną ustawę o spółdzielniach mieszkaniowych, która weszła w życie 07.09.2023r. oraz zmianę ustawy Prawo Energetyczne, która wejdzie w życie 24.08.2024r. – podjęcie Uchwały nr 8/WZ/2024.

Instytucja **OBYWATELSKICH SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNYCH**, jest skutkiem wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 roku w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej.

Wyżej wymieniona dyrektywa 2019/944 obliguje państwa członkowskie do stworzenia nowego podmiotu jakim jest **obywatelska społeczność energetyczna, której przedmiotem działalności może być wytwarzanie, dystrybucja, sprzedaż, zużywanie, agregacja lub magazynowanie energii, a także świadczenie usług w zakresie efektywności energetycznej, ładowania pojazdów elektrycznych lub świadczenie innych usług energetycznych swoim członkom lub udziałowcom.**

Stworzenie ram prawnych działania obywatelskich społeczności energetycznych ma na celu umożliwienie odbiorcom końcowym energii elektrycznej, czyli Członkom Spółdzielni bezpośredniego udziału w wytwarzaniu, zużyciu oraz dzieleniu się energią elektryczną z innymi odbiorcami. Ma to na celu zapewnienie jej członkom przystępnej cenowo energii elektrycznej w odróżnieniu od tradycyjnych przedsiębiorstw energetycznych, których głównym celem działania jest dążenie do osiągnięcia zysku. Uczestnictwo w obywatelskiej społeczności energetycznej przysłużyć się ma również do zwiększenia efektywności energetycznej na poziomie gospodarstw domowych dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej i obniżeniu cen dostaw. Celem dyrektywy 2019/944, a tym samym rozwiązań zawartych w nowelizacji ustawy prawo energetyczne, jest zapewnienie obywatelskim społecznościom energetycznym korzystnych ram prawnych do działania, sprawiedliwego traktowania, równych szans oraz określonego zestawu praw i obowiązków.

Przepisy dyrektywy dają swobodę państwom członkowskim w zakresie wyboru formy działania obywatelskiej społeczności energetycznej wskazując jednak, iż musi posiadać zdolność prawną. Jako przykładowe formy w dyrektywie 2019/944 wskazano takie podmioty jak stowarzyszenia, **spółdzielnie**, spółki, organizacje nienastawione na zysk, małe i średnie przedsiębiorstwa. Warunkiem działania obywatelskiej społeczności energetycznej ma być działanie we własnym imieniu oraz możliwość wykonywania praw i podlegania obowiązkom wynikającym z ustanowionych ram prawnych. Uwzględnić przy tym należy, że członkostwo w obywatelskiej społeczności energetycznej otwarte jest dla podmiotów wszelkich kategorii, jednak członkowie lub udziałowcy będący osobami fizycznym, organami samorządowymi, w tym gminami lub małymi przedsiębiorcami powinni mieć uprawnienia kontrolne, przy czym główna działalność tych podmiotów nie powinna być związana z rynkiem energii elektrycznej.

W ustawie prawo energetyczne znalazło się rozwiązanie oparte na możliwości wyboru formy organizacyjnej funkcjonowania obywatelskiej społeczności energetycznej spośród wymienionych w dyrektywie 2019/944 jako przykłady, pod warunkiem spełnienia przez nie określonych wymogów. Zgodnie z art. 11zi ust. 1 ustawy prawo energetyczne obywatelska społeczność energetyczna może wykonywać działalność w formie:

- spółdzielni,
- **spółdzielni mieszkaniowej,**
- wspólnoty mieszkaniowej,
- stowarzyszenia, z wyłączeniem stowarzyszenia zwykłego,
- spółki osobowej, z wyłączeniem spółki partnerskiej,
- spółdzielni rolników.

Warunkami koniecznymi do posiadania statusu obywatelskiej społeczności energetycznej jest zapewnienie uprawnień decyzyjnych i kontrolnych przysługujących członkom, udziałowcom, akcjonariuszom lub wspólnikom obywatelskiej społeczności energetycznej będącym wyłącznie osobą fizyczną, jednostką samorządu terytorialnego, mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą, dla których działalność gospodarcza w zakresie obrotu, wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej nie stanowi przedmiotu podstawowej działalności gospodarczej.

Powyższa regulacja jest zgodna z definicją obywatelskiej społeczności energetycznej zawartą w dyrektywie 2019/944 (art. 2 pkt 11 lit. a), która stanowi, że obywatelską społeczność energetyczną należy rozumieć jako podmiot posiadający zdolność prawną, który opiera się na dobrowolnym i otwartym uczestnictwie i który jest kontrolowany przez członków lub udziałowców, którzy są osobami fizycznymi, organami samorządowymi lub małymi przedsiębiorcami.

Dyrektywa 2019/944 obliguje państwa członkowskie do stworzenia ram regulacyjnych dla obywatelskich społeczności energetycznych i objęcia ich niedyskryminacyjnymi, sprawiedliwymi i przejrzystymi procedurami m.in. w odniesieniu do rejestracji. Na tej podstawie postanowiono stworzyć **wykaz obywatelskich społeczności energetycznych**, który pozwoli również na monitorowanie rozwoju obywatelskich społeczności energetycznych w Polsce. W przepisach ustawy prowadzenie wykazu w formie elektronicznej zostało wskazane jako zadanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. **Obywatelska społeczność energetyczna będzie mogła podjąć działalność po zamieszczeniu jej danych, na jej wniosek w wykazie obywatelskich społeczności energetycznych.**

Przedmiotem działalności obywatelskiej społeczności energetycznej może być:

- wytwarzanie,
- dystrybucja,
- obrót,
- agregacja,
- magazynowanie energii elektrycznej,
- realizowanie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej
- oraz świadczenie usług w zakresie ładowania pojazdów elektrycznych swoim członkom, w sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 110 kV.

W zależności od wykonywanej działalności, musi przestrzegać obowiązków i ograniczeń mających zastosowanie do innych uczestników rynku w sposób niedyskryminujący i proporcjonalny. **Sprzedaż wytworzonej we własnym zakresie energii elektrycznej przedsiębiorstwu energetycznemu lub agregatorowi będzie możliwa na podstawie łączących ich umów.**

Obywatelskiej społeczności energetycznej umożliwia się dostęp – bez dyskryminacji – do wszystkich rynków energii elektrycznej, bezpośrednio lub za pośrednictwem agregacji.

Dyrektywa nie wskazuje obszaru działalności dla obywatelskich społeczności energetycznych, upoważniając jedynie państwa członkowskie do podjęcia decyzji w zakresie umożliwienia uczestnictwa transgranicznego. W ustawie prawo energetyczne nie określa się obszaru działania obywatelskich społeczności energetycznych przyjmując, że jedynym ograniczeniem może być obszar funkcjonowania operatora systemu dystrybucyjnego, ponieważ obywatelska społeczność energetyczna może działać na obszarze operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zaopatrującego w energię elektryczną odbiorców będących członkami, udziałowcami, akcjonariuszami lub współnikami tej społeczności.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 lit. e dyrektywy 2019/944 państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia ram prawnych umożliwiających ustalenie wewnątrz obywatelskiej społeczności energetycznej podziału energii elektrycznej, która jest wytwarzana przez będące własnością społeczności jednostki wytwórcze, przy czym podział energii elektrycznej nie może mieć wpływu na obowiązujące opłaty sieciowe, taryfy i inne opłaty. W ustawie prawo energetyczne proponuje się powyższe w art. 11zł, **wprowadzając obowiązek regulacji tej kwestii w statucie lub umowie obywatelskiej społeczności energetycznej.**

Od 2017 roku nasza spółdzielnia w ramach programu „SM Czyżyny – Słoneczna Energia” zajmuje się wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii dla potrzeb pracy urządzeń części wspólnych budynku, jak praca dźwigów, czy oświetlenie części wspólnych. Rozpoczynamy również produkcję energii cieplnej dla potrzeb podgrzewania ciepłej wody użytkowej w oparciu o fotowoltaikę i powietrzne pompy ciepła. Przygotowujemy program „SM Czyżyny- Mój Własny Prąd” umożliwiający indywidualną produkcję energii elektrycznej w oparciu o fotowoltaikę balkonową. Analizujemy wykorzystanie technologii wiatrowej dla produkcji energii dla potrzeb mieszkańców. Chcemy aby Mieszkańcy – Członkowie Spółdzielni SM „Czyżyny” uczestniczyli w korzyściach płynących z tego rodzaju działalności gospodarczej.

Zasady prawne takiej działalności gospodarczej wspólnie z członkami spółdzielni – mieszkańcami wymagają stosownych zapisów w statucie spółdzielni, co niniejszym czynimy.

Mając na uwadze ustawowy wymóg wprowadzenia do statutu możliwości prowadzenia takiej działalności jako obywatelskiej społeczności energetycznej Zarząd Spółdzielni przygotował projekt uchwały w sprawie zmiany statutu SM Czyżyny i **dopisania** w § 4 punktu 12 o następującej treści:

„12. spółdzielnia może prowadzić działalność jako obywatelska społeczność energetyczna, której przedmiotem działalności może być: wytwarzanie, dystrybucja, sprzedaż, zużywanie, agregacja, magazynowanie energii, usługi w zakresie efektywności energetycznej, usługi w zakresie ładowania pojazdów elektrycznych, świadczenie innych usług energetycznych swoim członkom. Sposób prowadzenia rozliczeń oraz podział energii określa umowa.”

Złota Prezesa Zarządu
GŁÓWNY KASJEROWY
mgr Ewa Waikiewicz

Członek Zarządu
Kierownik Działu
Techniczno-Inwestycyjnego
mgr inż. Andrzej Sobków

Zarząd SM „Czyżyny”

PREZES ZARZĄDU
Dyrektor SM „Czyżyny”
mgr Marek Lorenc